

ע"פ 15361/01/17 - דנה אלימלך נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 15361-01-17 אלימלך נ' מדינת ישראל

כבוד סגנית הנשיא השופטת אסתר הלמן

המערערת

דנה אלימלך

נגד

המשיבה

מדינת ישראל

ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בקריית שמונה (כב' השופט נ. מישורי-לב טוב) בתיק 3803-01-14 מיום 02/01/17

פסק דין

1. בפני ערעור על החלטתו של בית המשפט קמא, שלא לאסור פרסום שמה של המערערת כנאשמת, במסגרת תיק פלילי, בו הורשעה בחלק מן העבירות, שיוחסו לה בכתב האישום שהוגש כנגדה בת"פ 3803-01-14.

2. נגד המערערת ובן זוגה (**להלן: "הנאשם"**), הוגש כתב אישום, אשר ייחס להם ביצוע עבירות תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות - עבירה לפי סעיף 274(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (**להלן: "חוק העונשין"**) והפרעה לשוטר במילוי תפקידו - עבירה לפי סעיף 275 לחוק העונשין. בנוסף, הואשמה המערערת בעבירת תקיפה הגורמת חבלה של ממש - עבירה לפי סעיף 380 לחוק העונשין.

בכתב האישום תוארה השתלשלותו של אירוע אלים, שהתרחש בתחנת המשטרה שבקרית שמונה.

המדובר באירוע שהחל כאשר הנאשם הגיע לתחנת המשטרה על מנת להגיש תלונה כנגד אחת מן השכנות. עם הגיעו לתחנת המשטרה, נודע לשוטר שפגש בו, כי אותה שכנה הגישה בעצמה תלונה נגד הנאשם. בעקבות המידע הודיע השוטר לנאשם כי הוא חשוד באיומים כלפי השכנה, וביקש ממנו להתלוות אליו למשרדו לצורך חקירה. מנקודת זמן זו והילך החל, לפי הנטען, מתפתח אירוע אלים, במהלכו גידף הנאשם את השוטרים והתנגד להיחקר. בהמשך, כך מתואר, הגיעה למקום המערערת, כשהיא צועקת לעבר הנאשם "למה באת למשטרה? תצא החוצה" וכן החלה לקלל את השוטרים ולצעוק לעברם. המערערת התבקשה על ידי השוטרים לעזוב את המשרד, אך סירבה לעשות כן, תוך שהיא צועקת על השוטרים "אני לא רואה אותך ממטר, מי אתה בכלל, אני אעשה מה שאני רוצה". לאחר מכן יצאה את המשרד בעודה מקללת את השוטרים "זבלים, מניאק". בהמשך נכנסה המערערת למשרד פעמיים נוספות וסירבה לצאת, אף באופן בו תפסה את משקוף הדלת בשתי ידיה, עד כי אחד השוטרים נאלץ להדפה אל מחוץ לחדר. כל זאת עשתה בליווי גידופים וחרפות לעבר השוטר. בהמשך, על פי כתב האישום הדפה המערערת את אחד השוטרים ואז החל עימות אלים, המלווה בצעקות, בין הנאשמים והשוטרים, במסגרתו תקפו הנאשמים את השוטרים.

.3 המערערת והנאשם כפרו במיוחס להם בכתב האישום. בסופו של יום, ולאחר שמיעת הראיות, זוכו השניים מביצוע העבירות שעניינן תקיפת שוטר ותקיפה הגורמת חבלה של ממש והורשעו בביצוע עבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו.

.4 בגזר הדין, שניתן ביום 15.11.2016, נגזר על המערערת עונש מאסר על תנאי בן שלושה חודשים. כמו כן חויבה המערערת לחתום על התחייבות על סך 2,000 להימנע מלעבור עבירה לפי הסעיף בו הורשעה למשך שלוש שנים.

.5 ביום 11.12.2016 הגישה המערערת לבית המשפט קמא בקשה לאיסור פרסום שמה, בטענה כי פרסום שמה בהקשר להליכים דנן מסב לה נזק חמור, הן במישור התעסוקתי והן במישור האישי. (יצוין, כי עסקינן בבקשה שנייה בעניין זה, שכן בקשה דומה הוגשה כבר ביום 24.8.2015, בטרם הורשעה המערערת בדין, ונדחתה בהחלטה מנומקת מיום 3.9.2015).

.6 ביום 2.1.2017 ניתנה החלטת בית המשפט קמא, הדוחה את הבקשה. על החלטה זו הוגש, כאמור, הערעור שבפני.

למען שלמות תמונה, אציין כי המערערת לא השלימה גם עם הרשעתה בעבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו וערעורה (ע"פ 65718-11-16), תלוי ועומד.

החלטת בית המשפט קמא בבקשה לאיסור הפרסום

.7 בית המשפט קמא דחה, כאמור, את הבקשה, לאחר שבחן את המסגרת הנורמטיבית, הוראות החוק המצויות בסעיפים 70(ד) ו-70(ה) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן: "**חוק בתי המשפט**") והפרשנות שניתנה לאותן הוראות בפסקי הדין. בית המשפט קמא ציין, כי הכלל אשר נקבע בפסיקה הינו כי האינטרס הציבורי בפרסום שמות חשודים גובר על פני האינטרס האישי שלהם והדבר חל, קל וחומר, שעה שאנו דנים בפרסום שמם של מי שהורשעו בדין.

- 8.** בית המשפט קמא דן בתנאים המצטברים שנקבעו בפסיקה, בנוגע לסוגיה של אי פרסום שמו של חשוד, תוך שהוא מפנה לדברים שנקבעו ברע"פ 7276/13 פינטו נ' מדינת ישראל (12.11.2013), בו נקבע כי על החשוד לשכנע, ראשית, כי עלול להיגרם לו "נזק חמור" כתוצאה מן הפרסום ושנית, כי ראוי להעדיף את מניעת הנזק החמור העלול להיגרם לו, על פני העניין הציבורי שבפרסום שמו. לפי הספיקה, מאחר ועסקינן בתנאים מצטברים, ולנוכח ההלכה שלפיה את החריגים לעקרון פומביות הדין יש לפרש על דרך הצמצום, לעולם תיטה הכף לעבר פומביות הדין. עוד צוין כי על מנת שבית המשפט ישתכנע כי יש לסטות מכלל פומביות הדין, על החשוד להראות כי באם יותר הפרסום, עלול להיגרם לו, במידה קרובה של ודאות, נזק המתאפיין בחומרה מיוחדת, יוצאת מגדר הרגיל, החורג בחומרתו מהפגיעה הטבעית העלולה להיגרם לכל אדם בעקבות פתיחת חקירה פלילית נגדו, מעצם טיבו וטבעו של ההליך הפלילי.
- 9.** בעניינה של המערערת, פתח בית המשפט קמא וציין כי לא ברור מדוע פעלה המערערת בשיהוי ניכר והגישה את בקשתה רק ביום 11.12.2016, בשעה שהכרעת הדין בעניינה ניתנה עוד ביום 20.7.2016 וגזר הדין ניתן ביום 15.11.16. לעמדת בית המשפט קמא, יש בשיהוי זה בכדי להטיל ספק בטענת המערערת כי הפרסום מסב לה נזק חמור ומייד. נוכח טיעוני המערערת בבקשתה הראשונה לאיסור פרסום, הרי שכל הפרסומים שהיו לטענתה במרשתת, כבר היו מוכרים לה עוד עובר למתן הכרעת הדין וגזר הדין. אין הדבר סביר כי המתינה זמן כה רב (מספר חודשים) עד שהבינה, כטענתה, כי הפרסומים הקודמים אינם נמחקים מהמרשתת.
- 10.** עוד הוסיף בית המשפט קמא וקבע, כי מעבר לשיהוי הבלתי סביר, הרי שהמערערת איננה מצביעה על נזק חמור שייגרם או שנגרם לה כתוצאה מפרסום שמה. בית המשפט קמא ציין, כי המערערת לא הצביעה על נזק חמור שייגרם לה כתוצאה מפרסום שמה, במישור האישי או התעסוקתי ולא הובאה ולו ראשית ראייה לפגיעה במיזם חברת ההזנק בו הינה שותפה או באי קבלתה לעבודות אחרות.
- 11.** בית המשפט קמא ציין, בנוסף, כי בבחינת הפגיעה הטמונה בפרסום שמו של חשוד או נאשם שטרם הורשע בדין, להבדיל משמו של נאשם שהורשע, הרי שהאינטרס הציבורי בהגנה על שמו הטוב של אדם פועל ביתר שאת, שכן המדובר במי שעומדת לזכותו חזקת חפות. ואולם, כוחו של אינטרס ציבורי זה נחלש שעה שעסקינן באדם אשר הורשע בביצוע עבירה פלילית. בענייננו, המערערת זוכתה מחמת הספק מביצוע עבירות חמורות, אך במסגרת גזר הדין תואר אשמה המלא בביצוע העבירה בגינה הורשעה והתעוזה בה פעלה בתוך תחומי תחנת משטרה.
- 12.** בית המשפט קמא סיכם וציין כי נתן דעתו לכאבה של המערערת, אשר זוכתה מחמת הספק מביצוע עבירות חמורות כנגד עובדי ציבור ולרצונה כי זיכוי חלקי זה יגיע לידיעת הקהילה הסובבת אותה וקהילת המעסיקים הפוטנציאליים אך אין מקום לתת מענה לבקשה זו במתן הסעד המבוקש והכל מהטעמים שפירט בהחלטתו.
- 13.** כאמור, המערערת לא השלימה עם החלטת בית המשפט קמא והגישה את הערעור שלפני.

נימוקי הערעור

14. במסגרת הודעת הערעור, שהגישה המערערת בעצמה, היא חזרה על טענותיה בפני בית המשפט קמא.

לטענתה, הפרסום הרב המצוי אודותיה באינטרנט גורם לה לנזק, הן במישור האישי והן במישור התעסוקתי-כלכלי. תוכנו של הפרסום הוא שיקרי, אינו משקף את אופן התנהלותה והתנהגותה בחיי היום יום. המערערת פירטה כי עיקר בקשתה הוא למחוק את הפרסומים בהם היא מוצגת כדמות אלימה מאד, מילולית ופיזית, כמי שנקטה באלימות כנגד שוטרים, אף שבהכרעת הדין נקבע כי היא דוברת אמת וכי האלימות הופעלה דווקא כלפיה, מצד השוטרים, ולא ההיפך.

עוד נטען כי אותו "פרסום שיקרי" מסב פגיעה למיזם טכנולוגי בו היא מעורבת, שכן אמינותה נפגעת וכך נפגע תהליך גיוס המשקיעים. המידע שפורסם עלול לעמוד לה לרועץ אף אם תפנה לנסות ולהתקבל לעבודה אצל מעסיקים עתידיים, שכן המידע גלוי וזמין דרך מנגנוני החיפוש.

15. בטיעוניה בעל פה הוסיף בא כוחה של המערערת וטען, כי למערערת נגרם נזק חמור מאוד כתוצאה מהפרסומים, הן במישור התעסוקתי והן במישור האישי. לטענתו, מדובר באישה צעירה, ללא כל עבר פלילי, שהלכה למעשה, טפלו עליה האשמות חמורות, על פיהן נשכה שוטר, בעטה בשוטר והשתוללה בתחנת משטרה בצורה חסרת רסן. בסופו של יום, הורשעה המערערת בעבירה של הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו, בלבד, שאף כנגדה הוגש ערעור, התלוי ועומד בפני בית משפט זה.

עוד נטען כי המערערת שותפה למיזם חדש ובמסגרת זו פועלת לגיוס משקיעים במיזם. חיפוש שמה ב"גוגל" מעלה מיד תוצאות שאינן מחמיאות למערערת, והמציגות אותה כדמות אלימה וחסרת רסן, זאת בניגוד גמור לאישיותה. הנזק החמור נגרם למערערת, לפי הנטען, כתוצאה מפרסום האישומים (המפורטים למשל, בבקשות לחומר חקירה או בעררים שהגישה), אשר הינם חמורים בהרבה מן העבירה בה הורשעה ומי שנחשף להם, ולא טורח לקרא את הכרעת הדין במלואה, עלול לקבל רושם שלילי ביותר ומוטעה לגבי המערערת. הפער בין כתב האישום לבין העבירה בה הורשעה המערערת בסופו של דבר, הינו גדול, באופן הגורם לה נזק רב, המהווה שיקול, המכריע את הכף לטובת איסור פרסום שמה.

באשר לקביעה כי השתתה בהגשת הבקשה, נטען כי השיהוי לכשעצמו, אינו טעם המצדיק את דחיית הבקשה, שכן השאלה היחידה בה יש לדון היא האם נגרם נזק חמור כתוצאה מן הפרסום.

התשובה לערעור

16. המשיבה ביקשה לדחות את הערעור והפנתה להחלטתו המפורטת של בית המשפט קמא. לטענתה, כל הנימוקים שהעלתה המערערת אינם עונים על אף אחד מהתנאים המצדיקים איסור פרסום שמה.

המשיבה מדגישה כי הכלל הינו פרסום שמו של חשוד בביצוע עבירה, קל וחומר כאשר מדובר במי שהורשעה בדין, וכי לא עלה כל נימוק המצדיק סטייה מן הכלל. המשיבה מפנה לקביעתו של בית המשפט קמא, לפיה לא ראה אף לא ראשית ראייה לפגיעה במערערת.

בכל הנוגע לזיכוייה של המערערת מחלק מן העבירות בהן הואשמה מפנה המשיבה לסעיפים 13-14 להחלטת

בית המשפט קמא, שם צוין כי המערערת זוכתה אך מחמת הספק מן העבירות הללו, תוך התייחסות לתעוזה בה פעלה בתוך תחנת המשטרה. נטען, כי עיון בהכרעת הדין מלמד כי אותה תעוזה התבטאה לאורך ניהול כל המשפט.

עוד מפנה המשיבה לקביעותיו של בית המשפט קמא בנוגע לשיהוי בהגשת הבקשה.

דין והכרעה

17. לאחר עיון בטענות הצדדים שוכנעתי כי דין הערעור להידחות וזאת מהטעמים שיפורטו להלן.

18. עקרון פומביות הדיון הינו עקרון מרכזי בשיטת המשפט הישראלית ומעוגן בסעיף 3 לחוק יסוד: השפיטה ובסעיף 68 לחוק בתי המשפט, הקובע את הכלל, לפיו, "**בית המשפט ידון בפומבי**". בית המשפט העליון עמד על תכליותיו של העיקרון בקובעו כי פומביות הדיון מגשימה את זכות הציבור לדעת ואת חופש הביטוי וחופש העיתונות. ניהול הדיונים בפומבי מאפשר ביקורת ציבורית על התנהלות הרשות השופטת, כמו גם ליבון גלוי של העניינים העומדים על סדר יומה של החברה, כל אלה אבני יסוד במשטר הדמוקרטי. מדובר בעיקרון חשוב לשם חיזוק אמון הציבור ברשויות, הוא מבטיח גם את תקינות ההליך השיפוטי ומונע הכרעה הכרוכה במשוא פנים ודעה מוקדמת, ובכך מקדם הוא עשיית צדק ומחזק את אמון הציבור בבתי המשפט (ראה בש"פ 7630/16 **מדינת ישראל נ' דרוקר** (01.02.2017)).

כפועל יוצא מעיקרון זה, מפורסמים גם שמותיהם של הנוטלים חלק בהליך השיפוטי (ראו, למשל, בש"פ 8698/05 **אזולאי נ' מדינת ישראל** (19.10.2005); רע"פ 7276/13 **פינטו נ' מדינת ישראל** (12.11.2013); בש"פ 2484/05 **פרי נ' מדינת ישראל** (18.7.2005); ע"פ 8755/07 **פלוני נ' מדינת ישראל** (07.11.2007)).

19. יחד עם זאת, חרף חשיבותו, נסוג לעיתים עיקרון הפומביות, מפני ערכים, זכויות, או אינטרסים אחרים, אשר לצורך ההגנה עליהם נקבעו בחוק החריגים, המנויים בעיקרם בסעיפים 68(ב) ו-70 לחוק בתי המשפט. בבש"פ 8698/05 **אזולאי נ' מדינת ישראל** (19.10.2005) נקבע:

"חרף מרכזיותו של עקרון פומביות הדיון, אין הוא שוכן בריק משפטי. לצדו מתקיימים ערכים, זכויות ואינטרסים מתחרים אשר לצורך ההגנה עליהם נקבעו בסעיף 68(ב) לחוק בתי המשפט חריגים לעיקרון זה. בהתקיים איזה מחריגים אלה רשאי בית המשפט לדון בעניין מסוים, כולו או מקצתו, בדלתיים סגורות, וסעיף 70(א) לחוק בתי המשפט אוסר לפרסם דבר על דיון שמתנהל כך אלא ברשות בית המשפט. עם זאת בשל חשיבותו של עקרון הפומביות, נפסק כי סטייה ממנו לא תתאפשר בנקל, כי לעולם תיטה הכף אל עבר פומביות הדיון וכי החריגים לעיקרון זה ייושמו על דרך הצמצום ורק לאחר שקילה קפדנית וזהירה"

20. "נוסחת האיזון" אשר נקבעה בחוק, מבכרת, ככלל, את עיקרון פומביות הדיון על פני החריגים לו. בית המשפט העליון קבע לא אחת, כי את החריגים לעקרון פומביות הדיון, יש לפרש בצמצום "ולעולם תיטה הכף אל עבר פומביות הדיון" (ראו ע"א 5185/93 **היועץ המשפטי לממשלה נ' רום**, מט(1) 318,

341 (1995); בש"פ 2322/13 אברהם נ' מדינת ישראל (01.05.2013); בש"פ 2211/15 ריזקאן נ. מדינת ישראל (14/04/15).

21. כך, ברע"פ 7276/13 פינטו נ' מדינת ישראל (12.11.2013) נקבע מפי כב' השופט ח' מלצר:

"אין הליך פלילי שלא כרוכה בו מעצם טיבו וטבעו פגיעה בכל מישורי חייו של מי שכנגדו מכוון ההליך הפלילי, לרבות: פגיעה בשמו הטוב, פגיעה במשפחתו ופגיעה בעבודתו ובמשלח ידו. לפיכך, על חשוד המבקש לפגוע בעקרון פומביות הדין על דרך של איסור פרסום שמו, מוטל הנטל להראות כי עלול להיגרם לו "נזק חמור" מהרגיל באם יותר הפרסום - ונטל זה הוא משמעותי וכבד [...] כדי שבית המשפט ישתכנע כי מוצדק לחרוג מכלל פומביות הדין, על החשוד להראות, אפוא, כי באם יותר הפרסום, עלול להיגרם לו, במידה קרובה של וודאות, נזק המתאפיין בחומרה מיוחדת, יוצאת מגדר הרגיל - החורג בחומרתו מהפגיעה הטבעית העלולה להיגרם לכל אדם בעקבות פתיחתה של חקירה פלילית נגדו, והנלוות לה ולקשירתו שמו בה, מעצם טיבו וטבעו של ההליך הפלילי."

הדברים האמורים יפים קל וחומר כאשר עסקינן במי שאינה עוד בחזקת חשודה או נאשמת במהלך ניהול משפטה, כי אם מי שהורשעה בדין.

22. הנטל מוטל על המערערת להוכיח כי מתקיימים בעניינה התנאים המצדיקים לאיסור פרסום שמה ולא שוכנעתי עמדה בנטל משמעותי זה. המערערת לא הצביעה על נסיבות אישיות או מקצועיות מיוחדות או חריגות, כל שכן לא הוכיחה בראיות ממש פגיעה חמורה שתגרם לה, ואשר יש בה להצדיק את החריג לכלל פומביות הדין ולהטות את הכף לעבר איסור פרסום שמה.

23. כפי שציין בית המשפט קמא, המערערת לא הציגה ולו ראשית ראיה לנזק מיוחד וחריג שעלול להיגרם לה עם פרסום שמה. הפרסומים היחידים להם היא מכוונת הינם ככל הנראה פרטי האישומים (שמחלקם זוכתה), המופיעים בהחלטות שונות של בתי המשפט. החלטות אלה פורסמו זה מכבר וניתן לשער שלו היה ממש בטענותיה, יכולה היתה המערערת להפנות את בית המשפט לנזקים קונקרטיים שנגרמו לה או לבסס במסמכים את הטענה לעיסוקיה השונים, שבהם צפויה לה פגיעה מיוחדת. המערערת טענה לקיומם של נזקים חמורים פוטנציאליים, לרבות בשל החשש שיקשה עליה להתקבל לעבודה כלשהיא בעתיד, אך לא עלה בידה להראות כיצד נזקים אלה יוצאים מגדר הנזקים הרגילים הנגרמים למי שהורשע בפלילים.

24. דומה כי הטענה העיקרית בפי ב"כ המערערת הינה שהפגיעה הבלתי מידתית נובעת מן הפער בין חומרת העבירות בהן הואשמה המערערת במסגרת כתב האישום לבין העבירה בה הורשעה בסופו של ההליך בבית המשפט קמא. מכאן, גם נגזרת בקשתה של המערערת לא רק לאיסור פרסום שמה, אלא גם להביא למחיקת כל הפרסומים, שבהם כבר נכללו פרטי האישומים כנגדה.

25. ראשית, הוראה למחיקת שמה של המערערת מכל פרסום קודם, איננה פועל יוצא של החלטה לאיסור פרסום שמה בשלב זה של ההליך, וספק אם זהו ההליך הנכון הנדרש, על מנת להגיע לתוצאה של

מחיקת פרסומים שכבר נעשו.

שנית, הכרעת הדין בעניינה של המערערת ניתנה בדלתיים פתוחות והיא חשופה לציבור באותה מידה בה נגיש המידע המפרט את עובדות כתב האישום והעבירות שיוחסו לה במסגרתו. לא ניתן, לפיכך, לקבל את הטענה כי פרסום פרטי כתב האישום יגרום לנזק מיוחד וחמור למערערת, שכן מי שיתור אחר שמה במרשתת צפוי להיתקל גם בהכרעת הדין המפורטת והמנומקת, במסגרתה זוכתה מן העבירות החמורות יותר שיוחסו לה והורשעה באחת מן העבירות.

.26 אעיר עוד, כי על פי רוב, נאשם שזוכה, מעוניין להביא לידיעת הציבור את דבר הזיכוי על מנת לתקן את הרושם שנוצר מהעמדתו לדין (ראה למשל ע"פ 3204/15 **בוזגלו נ' מדינת ישראל** (30.07.2015) שם הכיר בית המשפט העליון בזכותו של נאשם שפרטי זיכוי מכל אשמה ייודעו ברבים, אף שההליך כולו התנהל בדלתיים סגורות).

.27 יישום ההלכות שנקבעו ופורטו לעיל, באשר לחשיבות עקרון הפומביות והצורך לפרש בצמצום את חריגיו, מוביל למסקנה, כי אין הצדקה במקרה זה לסטות ממנו. פרסום ההליך כולו, לרבות הכרעת הדין, מגשים את עקרון הפומביות ותכליותיו ומבטיח באותה עת כי הפגיעה במערערת תהא מידתית ותשקף אך את העבירה בה הורשעה. הדברים נכונים באותה מידה, גם אם יוחלט בסופו של דבר, לקבל את ערעורה של המערערת על הכרעת הדין ולזכותה מכל אשמה. אם לא נאמר כך, צריך יהא לקבוע כלל, שלפיו יאסר שמו של כל נאשם שזוכה מכל אשמה או מחלק מן העבירות שיוחסו לו, וברי, כי פרשנות כזו איננה תואמת את תכלית החקיקה.

.28 סיכומם של דברים, אכן פרסום שמה של המערערת עלול לפגוע בשמה הטוב ובעסקיה, ואולם, פגיעה זו הינה מנת חלקו של כל מי שנחשד או מואשם בפלילים, קל וחומר מי שהורשע בדין. המערערת לא עמדה בנטל להראות כי הנזק שעלול להיגרם לה כתוצאה מפרסום שמה הינו נזק חמור יותר מהנזק העלול להיגרם לנאשמים אחרים כמותה, וכי יש הצדקה לחרוג בעניינה מן הכלל, בנוגע לפומביות הדין. אשר על כן, דין הערעור להידחות.

המזכירות תמציא העתק פסק הדין לצדדים.

ניתנה היום, כ"ו שבט תשע"ז, 22 פברואר 2017, בהעדר הצדדים.